

EVROPSKI PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument zasedanja

28.1.2014

B7-0073/2014

PREDLOG RESOLUCIJE

ob zaključku razprave o izjavah Sveta in Komisije

v skladu s členom 110(2) Poslovnika

o poročilu o napredku Nekdanje jugoslovanske republike Makedonije za leto
2013
(2013/2883(RSP))

Richard Howitt

v imenu Odbora za zunanje zadeve

RE\1017083SL.doc

PE527.282v01-00

SL

Združena v raznolikosti

SL

B7-0073/2014

**Resolucija Evropskega parlamenta o poročilu o napredku Nekdanje jugoslovanske republike Makedonije za leto 2013
(2013/2883(RSP))**

Evropski parlament,

- ob upoštevanju Sklepa Evropskega sveta z dne 16. decembra 2005, da se državi dodeli status države kandidatke za članstvo v EU, ter sklepov Evropskega sveta z dne 13. decembra 2012 ter 27. in 28. junija 2013,
 - ob upoštevanju sklepov predsedstva Evropskega sveta v Solunu 19. in 20. junija 2003 glede možnosti pridružitve držav zahodnega Balkana Evropski uniji,
 - ob upoštevanju resolucij varnostnega sveta Združenih narodov št. 854 (1993) in št. 817 (1993), resolucije generalne skupščine Združenih narodov št. 47/225 in začasnega sporazuma z dne 13. septembra 1995,
 - ob upoštevanju sodbe Meddržavnega sodišča o izvajanju začasnega sporazuma,
 - ob upoštevanju poročila Komisije z dne 16. aprila 2013 o izvajanju reform v okviru dialoga na visoki ravni o pristopu in spodbujanju dobrih sosedskih odnosov (COM(2013)0205), njenega poročila o napredku (SWD(2013)0413) iz leta 2013 in sporočila z dne 16. oktobra 2013 z naslovom „Strategija širitve in glavni izzivi za obdobje 2013–2014“ (COM(2013)0700),
 - ob upoštevanju sporazuma med političnimi strankami z dne 1. marca 2013, končnega poročila preiskovalnega odbora z dne 26. avgusta 2013 ter memoranduma o soglasju z dne 16. septembra 2013,
 - ob upoštevanju svojih predhodnih resolucij o tej državi in resolucije z dne 22. novembra 2012 o širitvi: politike, merila in strateški interesi EU¹,
 - ob upoštevanju člena 110(2) Poslovnika,
- A. ker je Evropski svet že peto leto zapored sklenil, da ne bo začel pristopnih pogajanj s to državo, kljub pozitivnemu priporočilu Komisije v zvezi s tem; ker nadaljnje odlaganje prispeva k vedno večjemu nezadovoljstvu javnosti v državi zaradi zastoja procesa vključevanja v EU ter grozi, da bo še zaostri domače težave in notranje napetosti; ker dvostranska vprašanja ne bi smela predstavljati ovire uradnemu začetku pristopnih pogajanj, čeprav bi jih bilo treba rešiti še pred koncem pristopnega procesa;
- B. ker so pravna država, svoboda medijev, regionalno sodelovanje in dobrososedski odnosi bistveni del procesa širitve EU;
- C. ker bi bilo treba dvostranska vprašanja čim prej obravnavati v konstruktivnem duhu, ob

¹ Sprejeta besedila, P7_TA(2012)0453.

tem pa upoštevati načela in vrednote OZN in EU;

1. ponovno poziva Svet, naj brez dodatnega odlašanja določi datum za začetek pristopnih pogajanj;
2. poziva Grčijo, naj svoje predsedovanje izkoristi za to, da da nov zagon procesu vključevanja te države v EU, ter s tem ponovno potrdi zavezo, zapisano v solunski agendi iz leta 2003, ter ustvari pozitivno okolje za reševanje dvostranskih razlik v duhu evropskih vrednot in načel; poziva grško predsedstvo, naj pozitivno dinamiko svojega vodenja izkoristi za razvoj novih pobud, s katerimi bi presegli sedanji zastoj v pogajanjih in nadaljevali z iskanjem rešitve;
3. spodbuja državo, naj utrdi reforme in razveljavi politike in prakso, ki bi lahko še predstavljale oviro njeni evropski prihodnosti, ter zagotovi resnični napredek na ključnih področjih, navedenih v sklepih Evropskega sveta, zlasti v izjavah o širitvi in stabilizacijsko-pridružitvenem procesu; meni, da bi začetek pogajanj z EU lahko predstavljal pozitiven korak pri reševanju sedanjih sporov s sosednjimi državami in pripeljal do dodatnih reform za izboljšanje razmer v državi;
4. glede na pozitivno priporočilo Komisije in njeno pozitivno oceno rezultatov pristopnega dialoga na visoki ravni obžaluje odločitev Evropskega sveta, da ne bo ponovil svojega sklepa iz decembra 2012, v katerem je ugotovil, da se v veliki meri strinja s stališčem Komisije, predvidel morebiten sklep o začetku pristopnih pogajanj med prihodnjim predsedovanjem ter navedel, da bo Komisija opravila vse potrebno pripravljalo delo, da vse to omogoči; hkrati opozarja na nevarnost nazadovanja;
5. poudarja, da nadaljnje odlaganje začetka pristopnih pogajanj pomeni naraščajoč in nepredvidljiv strošek za državo in za regionalno stabilnost; poziva vlado in Komisijo naj pripravita kvantitativno analizo morebitnih socialnih in ekonomskih stroškov, pa tudi političnih posledic doma in v regiji ter tveganj, ki so nastala, ker Svet ni določil datuma za začetek pristopnih pogajanj;
6. vztraja, da bi bilo treba vse države kandidatke in morebitne kandidatke obravnavati glede na njihove dosežke;
7. ne glede na zelo velike izzive, s katerimi se država sooča, soglaša s Komisijo, da je dosegla visoko raven usklajenosti s pravnim redom EU glede na fazo pristopnega procesa, v kateri je, ter da zadostno izpolnjuje kopenhavnska merila, da bi se pristopni pogovori lahko začeli; je seznanjen, da so v skladu s postopki EU nove članice sprejete le, če so izpolnile vse zahteve; se strinja s Komisijo, da bo odprtje poglavij 23 in 24 o pravosodju, demokraciji in človekovih pravicah pospešilo napredek v zvezi z vprašanji, ki so za nekatere države članice posebej pomembna;
8. poziva Evropski svet, naj podpre začetek procesa pregledovanja, zlasti za poglavji 23 in 24; meni, da bo pregledovanje pripomoglo k zagonu reform in pomagalo državi, da se bo bolje soočila z izzivi, ki neizbežno čakajo vsako državo kandidatko, kot so nadaljnje izboljšanje učinkovitosti pravne države, reforma sodstva in javne uprave ter krepitev medetnične kohezije;

9. pozdravlja izpolnitev obvez države v skladu s stabilizacijsko-pridružitvenim sporazumom in doseženo napredno stopnjo usklajenosti zakonodaje s pravnim redom EU; poziva Svet, naj sprejme priporočilo Komisije o prehodu na drugo fazo izvajanja stabilizacijsko-pridružitvenega sporazuma v skladu z ustreznimi določbami tega sporazuma;
10. poudarja, da so dobrososedski odnosi in regionalno sodelovanje bistven steber procesa pristopa k EU, vključno z vzajemno sprejemljivo rešitvijo vprašanja imena države, doseženo s pogajanjem pod okriljem OZN; ob upoštevanju albanske manjšine v državi ter občutljivih dvostranskih vprašanj z drugimi sosedskimi državami, zlasti Grčijo in Bolgarijo, ponovno poudarja svoje stališče, pri čemer se strinja z ustreznim stališčem Komisije, da bi bilo treba dvostranska vprašanja obravnavati čim bolj zgodaj v pristopnem procesu, in sicer v konstruktivnem in sosedskem duhu z intenzivnim in odprtim dialogom v duhu skupne evropske prihodnosti ter po možnosti pred začetkom pristopnih pogajanj; ponovno opozarja, da se je treba izogibati spornim ukrepom in izjavam, ki bi lahko negativno vplivali na dobrososedske odnose; zahteva konkretnije rezultate v smislu sodelovanja za vzpostavitev dobrososedskih odnosov med tremi stranmi (Atene, Sofija in Skopje);
11. potrjuje ugotovitev Komisije, da bo verodostojnost širitvenega procesa EU ogrožena, če Evropski svet tudi v prihodnje ne bo dosegel napredka v zvezi s pristopom države k EU; dodaja, da bo ogroženo tudi vzdušje, ki je potrebno za spodbuditev reformnih ukrepov, povezanih z EU; ugotavlja, da proces pristopa sam po sebi prispeva zagon za zaključek reform;
12. meni, da neuspeh obeh strani, da bi po skoraj 20 letih poiskali vzajemno sprejemljivo, pošteno in pravično rešitev vprašanja imena, postavlja pod vprašaj tudi verodostojnost okvira za doseganje tega cilja, za katerega si je bistveno prizadevati; ugotavlja, da je do tega prišlo kljub najboljšim prizadevanjem posrednika OZN in resnične politične volje obeh strani, da bi poiskali rešitev; kljub temu ponovno poudarja svoje stališče, da se dvostranska vprašanja ne bi smela uporabljati za oviranje procesa pristopa k EU;
13. poziva Grčijo, naj svoje predsedovanje EU skupaj z vsemi interesi Komisije, Sveta in Parlamenta ter države same izkoristi za to, da brez nadaljnega odlašanja omogoči nov politični zagon resničnih in pristnih prizadevanj za doseganje vzajemno sprejemljive rešitve vprašanja imena; je seznanjen s sklepom Mednarodnega sodišča z dne 5.12. novembra 2011 o izvajanju začasnega sporazuma z dne 13. decembra 1995; meni, da bi morala vodstvo države in EU javnosti pred referendumom o tem vprašanju dosledno pojasniti koristi, ki jih bo prinesla sprejeta rešitev; pozdravlja srečanje in pogovore med grškim ministrom za zunanje zadeve Evangelosom Venizelosom in njegovim francoskim kolego Laurentom Fabiusom o tej državi in izraža upanje, da gre za znak bolj pozitivnega razvoja dogodkov v prihodnosti glede morebitne rešitve vprašanja imena;
14. izraža odobravanje, da je bilo v devetih mesecih v dobrem vzdušju opravljenih pet srečanj med delovnimi skupinami iz te države in Bolgarije; meni, da bi bilo zgodovinska, skupnostna in druga skupna vprašanja med državama, ki zbujejo močna čustva, najbolje obravnavati z dialogom v takšnem vzdušju, vključno s sodelovanjem z

mediji, pravnim sistemom in drugim organi; poziva k sprejetju pomembnih ukrepov za pravočasno sklenitev dvostranskega sporazuma kot ustreznega okvira v tej zadevi;

15. ponovno poudarja zaskrbljenost zaradi uporabe zgodovinskih tem v trenutni razpravi s sosedi ter ponavlja svoj poziv k pozitivnemu napredku pri skupnem obeleževanju skupnih zgodovinskih dogodkov in osebnosti s sosedskimi državami članicami EU, kar bi prispevalo k boljšemu razumevanju zgodovine in k dobrim sosedskim odnosom; spodbuja poskus oblikovanja skupnih strokovnih odborov za zgodovino in izobraževanje, da bi prispevali k objektivni interpretaciji zgodovine, krepili akademsko sodelovanje in med mladimi spodbujali pozitivno naravnost do sosedov; poziva oblasti k uvedbi učnega gradiva, v katerem ne bo ideoloških razlag zgodovine in ki bo usmerjeno v izboljšanje medsebojnega razumevanja;
16. želi pohvaliti državo, ker ohranja svojo konstruktivno vlogo in pozitivno prispeva k regionalnemu sodelovanju, ter pozdravlja njeno aktivno udeležbo pri regionalnih pobudah, kot sta srednjeevropska pobuda (CEI) ter regionalna pobuda za migracije, azil in begunce (MARRI); čestita državi za uspešno končano predsedovanje procesu sodelovanja v jugovzhodni Evropi od junija 2012 do junija 2013 ter s tem v zvezi pozdravlja spodbujanje splošnega vključevanja kot dragocen prispevek k nadaljnji krepitvi regionalnega sodelovanja;
17. poziva Komisijo in Svet, naj državo vključita v novi okvir za makroregionalno sodelovanje v jugovzhodni Evropi, zlasti v jadransko-jonsko makroregionalno strategijo in nadnacionalni program;
18. vztraja, da je treba za ponovno vključitev te države v evroatlantske perspektive celovito izvajati priporočila parlamentarne preiskovalne komisije po dogodkih z dne 24. decembra 2012, poleg tega pa morajo vse strani upoštevati memorandum o soglasju; je ponosen na vlogo komisarja za širitev in samega Evropskega parlamenta pri pogajanjih o dogovoru z dne 1. marca; vendar priznava, da je vzpostavitev konstruktivnega skupnega dialoga in sodelovanja ter zavrnitev uporabe bojkota odgovornost samih političnih strank, če želijo omogočiti celovit in neodvisen zakonodajni nadzor nad vlado ter ohraniti evropske demokratične norme; poudarja, kako pomembno je, da si vlada in politične stranke prizadevajo za izboljšanje odnosov, da bi ohranile politično stabilnost;
19. pozdravlja ugotovitve misije OVSE/ODIHR za opazovanje volitev, da so bile spomladanske lokalne volitve učinkovito izvedene; se strinja s pomisleki glede uravnoveženosti medijskega poročanja, brisanja meja med državnimi in strankarskimi dejavnostmi pri uporabi upravnih virov in domnevnih nepravilnosti pri registraciji volivcev v Pustecu (Albanija); podpira zavezo vlade, da bo upoštevala priporočila OVCE/ODIHR glede celovite volilne reforme; poudarja, da so za bolj pregledno financiranje in odgovornost političnih strank potrebna nadaljnja prizadevanja; poziva k sprejetju ukrepov, s katerimi bi preprečili brisanje meja med državnimi in strankarskimi dejavnostmi med volilnimi kampanjami ter zagotovili medstrankarski sporazum za revizijo volilnega imenika;
20. poudarja, da je treba zagotoviti strokovnost in neodvisnost javne uprave z boljšimi politikami na vseh ravneh; meni, da je pomembno v novem pravnem okviru določiti

osnovna načela preglednosti, dosežkov in pravične zastopanosti; poziva vlado, naj nadaljuje reforme na tem področju, pa tudi na področju javnih izdatkov in javnih naročil, kar bo imelo pozitiven vpliv na kakovost upravljanja;

21. poziva k poglobitvi demokracije z nadaljnjimi odločnimi ukrepi za decentralizacijo proračuna, pri čemer obžaluje zmanjšanje tega proračuna v preteklem letu; vseeno pa z veseljem pričakuje poročilo o pregledu stanja decentralizacije in pozdravlja povečan delež prihodkov v osnovnem proračunu občin, ki je bil dosežen z dodatnimi ukrepi za okrepitev spoštovanja lokalne samouprave zlasti v primerih, ko stranke, ki vladajo na lokalni ravni, niso del vlade na nacionalni ravni;
22. pozdravlja napredek, ki so ga v procesu vključevanja v EU dosegle druge države v regiji, vseeno pa ima pomisleke, da bi nadaljnje odlaganje začetka pristopnih pogajanj lahko ustvarilo neupravičeno neenakost v regiji, kar bi lahko pomenilo dodatno tveganje za dobre medetnične odnose ter zbudilo pri makedonskih državljanih občutek, da so zapostavljeni; obsoja vse oblike skrajnega nacionalizma v vseh državah; poziva k protidiskriminacijskim politikam in strpnosti v družbi ne glede na vero, etnično pripadnost ali jezik;
23. podpira poziv Komisije, naj se revizija ohridskega okvirnega sporazuma zaključi, njegova priporočila pa začnejo izvajati;
24. ugotavlja, da predstavlja nadaljnja krepitev političnega dialoga z albanskim prebivalstvom v državi pomemben prispevek k stabilnosti in sodelovanju v regiji;
25. poziva vlado, medije, akademsko skupnost, civilno družbo in vse pomembne deležnike, naj javnosti jasno sporočijo, da se diskriminacija na podlagi nacionalne identitete v državi ne dopušča, tudi ko gre za pravosodni sistem, medije, zaposlovanje in socialne možnosti; poudarja pomen teh ukrepov za vključevanje različnih etničnih skupnosti ter za stabilnost in evropsko povezovanje države;
26. obžaluje, da še ni bil dosežen večji napredek v zvezi z integriranim izobraževanjem in da niso bila dodeljena sredstva za izvajanje strategije o integriranem izobraževanju; izraža zaskrbljenost, ker se zdi, da vse manj mladih govori tudi jezik druge etnične skupine; glede tega poziva k ukrepanju, da bi preprečili delitev in morebitne medetnične konflikte med šolajočimi otroki; hkrati poudarja pomembnost spodbujanja neobvezne vključujoče dvojezične vzgoje; ostaja zaskrbljen zaradi ločevanja romskih učencev v šolah;
27. meni, da bi bilo mogoče ovire pri izvajanju popisa prebivalstva, ki bi bil skladen z najboljšimi demokratičnimi standardi, delno premagati z uvedbo matičnega urada kotčasne rešitve;
28. obžaluje poslabšanje ugleda države na področju svobode medijev; deli zaskrbljenost s Komisijo zaradi dejstva, da ostaja varovanje pravice do izražanja z raznolikimi in pluralnimi mediji in brez vmešavanja politike eden od ključnih izzivov za državo; v zvezi s tem opozarja, da je pomanjkanje pluralnosti medijev delno posledica vladnega oglaševanja; poudarja, da je treba zagotoviti neodvisnost in vzdržnost storitev javnega radia in televizije, ter spodbuja oblasti, naj v zvezi s tem sprejmejo zaščitne ukrepe v

zakonodaji o medijih; meni, da bi morala biti sedanja zakonodaja o medijih predmet dodatnih posvetovanj in dialoga, dogovor o tako pomembnih reformah pa bi sklenili le, če bi ga široko podprla vsa novinarska skupnost v državi; opozarja, da so potrebna večja prizadevanja za povrnitev in ponovno vzpostavitev zaupanja med vlado in medijsko skupnostjo; podpira pobudo državnega inštituta za medije, da bi s podporo EU objavili „belo knjigo“ o okrepitvi odnosov med civilno družbo in mediji; poudarja, da si je treba bolj prizadevati za zaščito pravic in neodvisnosti medijskih delavcev; opozarja na potrebo po preglednosti, ko gre za lastništvo medijev;

29. poudarja napredek, ki ga je doslej dosegla okrogla miza med vlado in zvezo novinarjev, ki se je opirala na strokovno mnenje posebnega predstavnika OVSE za svobodo medijev, ter meni, da ponovni sklic okrogle mize in izpolnitev njenega časovnega načrta za svobodo izražanja ter zagotavljanje primerne delovnega okolja za novinarje ostajata glavni mehanizem za doseganje potrebnega napredka; priznava, da je popolno svobodo izražanja mogoče doseči le v družbi, v kateri je uveljavljena pravica javnega dostopa do informacij in kjer obstaja javni prostor, ki omogoča plodno javno razpravljanje;
30. vseeno meni, da nedavni primer zaprtega novinarja Tomislava Kezarovskega in drugi primeri – o katerih bi moralo odločati le neodvisno sodstvo, ki deluje v okviru Evropske konvencije o človekovih pravicah –, vzbujajo pomisleke o morebitnem izvajanju selektivne pravičnosti v državi, za preprečevanje katere bi morali vsi ustrezni organi sprejeti učinkovite ukrepe;
31. je seznanjen z novim zakonom o lustraciji, pa tudi s pomisleki, ki sta jih glede njegove ustavnosti in morebitne zlorabe izrazila Beneška komisija in Helsinški odbor;
32. spodbuja oblasti, naj od Srbije pridobijo arhive jugoslovanske tajne službe in v proces lustracije vključijo osebje obveščevalnih in protiobveščevalnih služb; spodbuja okrepitev mandata komisije za preverjanje podatkov s trajno premestitvijo vseh potrebnih dokumentov obveščevalnih in protiobveščevalnih služb v prostore komisije;
33. ponavlja priporočila iz svoje prejšnje resolucije v zvezi s krepitvijo moči civilne družbe; poziva vlado, naj prizna pomembno vlogo civilne družbe in njene dodane vrednosti v politični razpravi, ter naj organizacije civilne družbe dejavno vključi v dialog o oblikovanju politike; poudarja ključno vlogo, ki jo lahko imajo organizacije civilne družbe pri oblikovanju bolj preglednega, odgovornega in vključujočega postopka pridruževanja EU; predlaga, da bi bilo treba podpreti pobude sektorja civilne družbe; odobrava vključenost civilne družbe v delovno skupino o poglavju 23, ki jo je ustanovilo ministrstvo za pravosodje, in spodbuja vsa ministrstva, naj sledijo temu zgledu; spodbuja k pozitivnemu razmisleku o predlogu za izbor organizacij civilne družbe, ki bodo sodelovale v vseh delovnih skupinah v okviru nacionalnega programa za pravni red Unije;
34. obžaluje skromen napredek ter izraža zaskrbljenost zaradi velike zamude pri izvajanju druge vladne strategije za sodelovanje s civilno družbo in njenega akcijskega načrta; je zaskrbljen zaradi nezavzetosti pri izvajanju te strategije in nepreglednosti proračunske podpore civilni družbi; meni, da lahko partnerstvo za odprto vlado, ki mu je država zavezana, ponudi ustrezen okvir za izboljšanje položaja; pozdravlja in spodbuja uporabo

kazalnikov za ocenjevanje udeležbe civilne družbe, kot je navedena v sporočilu Komisije z dne 12. septembra 2012 z naslovom „Korenine demokracije in trajnostnega razvoja“ (COM(2012)0492);

35. ponovno poziva Komisijo in vlado, naj skleneta dogovor, da bosta minimalni delež naslednjega programskega obdobja instrumenta za predpristopno pomoč namenili za zagotovitev 15 % plačil za nedržavne akterje ter poskrbeli, da bo tehnično pomoč za organizacije civilne družbe upravljala civilna družba sama; poziva tudi, naj se instrument za predpristopno pomoč II uporabi za podporo prizadevanjem, da bi skladno s cilji pomagali sprostiti 9 % proračuna države ter ga razdelili prek decentraliziranih regionalnih in lokalnih vlad;
36. želi pohvaliti državo za že izvedene reforme, ki so nacionalni pravni okvir uskladile z mednarodnimi standardi; poziva državo, naj izboljša preglednost pravosodnega sveta in s tem v kar največji meri odpravi prepričanje, da svet deluje pod zunanjimi vplivi in pritiskom; poziva Komisijo, naj v svojih prihodnjih poročilih o napredku preuči in analizira, kako se v državi spoštujejo sodbe Evropskega sodišča za človekove pravice;
37. pozdravlja dejavnosti, namenjene izboljšanju profesionalnosti, neodvisnosti in učinkovitosti sodstva, zlasti zaposlovanje diplomantov akademije za usposabljanje sodnikov in tožilcev na teh delovnih mestih, ohranjanje pozitivne stopnje reševanja pripada na sodiščih v prvi polovici leta 2013 ter nadaljnje zmanjševanje sodnih zaostankov; poziva k poenotenju sodne prakse, da se zagotovita predvidljiv sodni sistem in zaupanje javnosti;
38. zlasti poziva k okrepitvi državne komisije za preprečevanje korupcije, protikorupcijske enote ministrstva za notranje zadeve, temeljnega javnega tožilstva za boj proti organiziranemu kriminalu in korupciji ter državnega revizijskega organa v obliki proračunskih, materialnih in človeških virov; poudarja tudi, da se je treba osredotočiti na primere korupcije na visoki ravni ter v večji meri uporabljati odredbe za zaseg in zaplembo premoženja, ter poziva k vzpostavitvi evidence o obsodbah za primere na visoki ravni; poziva neodvisno civilno družbo in medije, naj razkrijejo korupcijo ter podpirajo neodvisne in nepristranske preiskave in sodne procese; pozdravlja nenehna prizadevanja državne komisije za preprečevanje korupcije ob podpori Programa ZN za razvoj, da bi okrepila preventivni vidik boja proti korupciji z uvedbo celovitih sistemov integritete v devetih pilotnih občinah; podpira namero nacionalnih organov, da zaključijo spremembo zakona o preprečevanju korupcije, razširijo koncept sistema integritete na vso državo ter zagotovijo sistematično institucionalno zaščito prijaviteljev nepravilnosti;
39. ugotavlja, da še vedno potekajo dejavnosti za zagon nacionalne baze obveščevalnih služb, ter spodbuja oblasti, naj stopnjujejo prizadevanja na tem področju in čim prej ustanovijo nacionalni koordinacijski center za boj proti organiziranemu kriminalu, da bi zagotovile polno podporo boju proti organiziranemu kriminalu, korupciji, goljufijam, pranju denarja in drugim hudim kaznivim dejanjem, vključno s čezmejnimi;
40. je zaskrbljen zaradi razširjene in dolgotrajne uporabe pripora v predkazenskem postopku ter zaradi razmer, v katerih živijo priporniki; je seznanjen s primeri nesorazmerne policijske dejavnosti pri demonstracijah; poziva, naj bodo prizadevanja za

ohranjanje javnega reda sorazmerna in naj se pri tem spoštuje pravica do svobodnega zbiranja;

41. pozdravlja novi zakon o pravici za otroke in poziva, da se zagotovijo zadostna sredstva za njegovo izvajanje; ponovno obžaluje, da v mladoletniških zaporih ni na voljo zdravstvenih služb in izobraževanja ter usposabljanja;
42. pozdravlja zmanjšanje števila otrok v institucionalnem varstvu, vendar je še vedno zaskrbljen zaradi visokega števila invalidnih otrok, ki ostajajo v institucijah; poziva k nadaljnjim reformam sistema varstva otrok in okrepitvi zmogljivosti centrov za socialno delo zaradi zagotavljanja podpore prikrajšanim družinam;
43. pozdravlja ustanovitev nacionalnega mladinskega sveta ter prizadevanja za zagotovitev, da je ta svet široko zastavljen, politično nepristranski in v celoti sodeluje kot član Evropskega mladinskega foruma; poziva državno agencijo za mladino in šport, naj v celoti podpira dejavnosti sveta in sodeluje pri njih;
44. spodbuja vlado, naj komisiji za varstvo pred diskriminacijo in protidiskriminacijski enoti oddelka za enake možnosti na Ministrstvu za delo in socialno politiko dodeli zadostne človeške in finančne vire; poziva k sprejetju ukrepov za krepitev ozaveščenja o enakosti in nediskriminaciji;
45. pozdravlja ponovno odprtje centra LGBTI v Skopju po petih ločenih napadih na ta center v zadnjih dvanajstih mesecih; pozdravlja ugotovitve protidiskriminacijske komisije glede homofobije v šolskih učbenikih in poziva k širši uporabi teh ugotovitev; zlasti poziva k prepovedi diskriminacije na podlagi spolne usmerjenosti pri zaposlovanju; obžaluje, da protidiskriminacijska zakonodaja ni usklajena s pravnim redom Unije; ponovno poziva, da je treba to zakonodajo spremeniti, da bo v celoti usklajena s pravnim redom; v celoti obsoja nasilje nad skupnostjo LGBTI ter poziva vse politične voditelje in javne osebnosti v širši družbi, naj storijo enako; poziva, naj bodo storilci tovrstnega nasilja privedeni pred sodišče; opozarja vlado in politične stranke na njihovo odgovornost pri oblikovanju kulture vključevanja in strpnosti;
46. poziva oblasti, naj sistematično zbirajo podatke o izključenih in odrinjenih skupinah, vključno z otroci z ulice, romskimi otroci in invalidi; obžaluje, da se ne zbirajo podatki o zločinih iz sovraštva; ostaja zaskrbljen zaradi števila romskih otrok v šolah za učence s posebnimi potrebami, vendar pozdravlja sistem vladnih štipendij, katerih namen je romskim otrokom omogočiti dokončanje srednje šole;
47. ostaja zaskrbljen zaradi nenehne diskriminacije Romov; v zvezi s tem opozarja, da romske ženske trpijo zaradi dvojne diskriminacije na podlagi spola in etnične pripadnosti, kar je pogosto tesno povezano z revščino; izraža zaskrbljenost, ker je ta že dolgo poznana dvojna diskriminacija razširjena, vsakdanja in prevladujoča; poziva oblasti, naj prekinemo ta krog, in odločno poziva k proaktivnemu izvajanju strategije za vključevanje Romov ter ukrepov za zagotavljanju dostopa do zdravstva, izobraževanja, zaposlitve, nastanitve in socialne varnosti za Rome;
48. odločno poziva vlado, naj reši problem Romov, ki nimajo osebnih dokumentov;

49. poziva jo tudi, naj okrepi svoja prizadevanja za izboljšanje položaja romskih in aškalskih beguncev s Kosova;
50. pozdravlja povečanje števila županj z nič na štiri med 81 župani v državi ter povečanje števila žensk v parlamentu, ki je skladno s spolno kvoto; vseeno pa je zaskrbljen zaradi še vedno pogostih primerov prostovoljnega umika žensk iz procesov političnega odločanja; pozdravlja spremembe delovnega prava, katerih namen je boljše pravno varstvo za noseče ženske ali ženske, ki so pred kratkim rodile, vendar je zaskrbljen zaradi visoke stopnje brezposelnosti žensk; pozdravlja sprejetje strategije za enakost spolov, vendar ugotavlja, da javni mehanizmi za enakost spolov še vedno ne delujejo ustrezno; poziva vlado, naj izboljša njihovo delovanje ter poveča človeške in finančne vire, ki so jim namenjeni; poziva oblasti, naj poskrbijo za vidik enakosti spolov na vseh področjih politik ter okrepijo podporo in pobude za večjo ozaveščenost o enakosti spolov; obžaluje, da je parlament pomembne spremembe zakona o prekinitvi nosečnosti sprejel po skrajšanem postopku brez širše javne razprave;
51. izreka pohvalo vladi za ohranitev makroekonomske stabilnosti in pozdravlja ponovno rast; vseeno ugotavlja, da dohodkovna konvergenca poteka počasi, ter je tudi sam zaskrbljen glede tega, ali bo dosežen cilj javnega dolga v višini 2,6 % do leta 2016, in glede tega, kako se bo izvedla konsolidacija javnih financ; priporoča, naj Komisija državi podeli status delujočega tržnega gospodarstva; poziva vlado, naj ravna v skladu z načeli Srednjeevropskega sporazuma o prosti trgovini (CEFTA) in Svetovne trgovinske organizacije (STO), ko gre za pogoje zunanje trgovine;
52. pozdravlja realno rast BDP za 2,9 % v prvem četrletju leta 2013 v primerjavi z istim obdobjem v letu 2012; ugotavlja trend pozitivnih sprememb na trgu dela, kjer se je število zaposlenih v prvem četrletju leta 2013 povečalo za 3,9 % v primerjavi z istim obdobjem v letu 2012, hkrati pa se število brezposelnih na letni ravni zmanjšalo za 4,2 %; pozdravlja, da je Svetovna banka v poročilu „Poslovanje“ državo razvrstila med najboljših 10 na svetu, ki so pokazale največji napredek v poslovnem in zakonodajnem okolju;
53. pozdravlja namen Komisije, da s to in drugimi državami v regiji začne poseben dialog o zaposlovanju in socialni politiki; spodbuja ukrepe za zagotovitev posodobljene delovne zakonodaje, ki bi bila popolnoma skladna s konvencijami Mednarodne organizacije dela; poudarja, da je država ratificirala osem konvencij o temeljnih delovnih pravicah Mednarodne organizacije dela; poziva h krepitvi zmogljivosti socialnih partnerjev ter zagotavljanju delavskih pravic in pravic sindikatov; deli zaskrbljenost, da visoka brezposelnost, zlasti pri ranljivih skupinah, kot so mladi in ženske, ostaja eden od največjih izzivov za vlado, zato poziva k okrepitvi ukrepov za boj proti revščini, visoki stopnji brezposelnosti mladih in diskriminaciji.
54. obžaluje, da država še nima celovite podnebne politike, čeprav se v mednarodnem okviru pridružuje stališčem EU; pričakuje, da bo vlada sprejela potrebne ukrepe, da bi okrepila upravno zmogljivost za izvajanje zakonodaje o podnebnih spremembah;
55. poudarja, da so potrebna velika prizadevanja na področju okolja in zlasti na področjih kakovosti vode, varstva narave, ohranjanja prostoživečih vrst in nadzora nad industrijskim onesnaževanjem ter obvladovanja tveganj; spodbuja prizadevanja za

izvrševanje zakonodaje na teh področjih; poudarja, da ni mogoče doseči bistvenega napredka brez ustrezne okrepitve upravnih zmogljivosti; poziva vlado, naj s tem v zvezi sprejme potrebne ukrepe;

56. spodbuja vlado, naj v energetske sektorju še naprej sodeluje z Evropsko unijo v okviru energetske skupnosti;
57. opozarja, da je potencial države na področju obnovljivih virov energije premalo razvit, kar je deloma posledica oviralnih upravnih postopkov in cen električne energije; v zvezi s tem poziva oblasti, naj stopnjujejo prizadevanja na tem področju, da bi izpolnile obveznost energetske skupnosti, da se do začetka leta 2014 v celoti uveljavi direktiva o energiji iz obnovljivih virov;
58. ponovno izraža svojo podporo liberalizaciji vizumske ureditve za države zahodnega Balkana kot pomembnemu stebru procesa evropskega združevanja; poziva države članice, naj skrajšajo azilne postopke za državljane držav zahodnega Balkana, ki lahko brez vizuma potujejo po schengenskem območju, kar bo učinkovit način za zmanjšanje števila neutemeljenih prošelj za vizume, hkrati pa bo prosilcem omogočilo, da svoje pravice zagovarjajo na izčrpnem razgovoru; pozdravlja tudi namere nove koalicijske vlade v Nemčiji v zvezi z nacionalno zakonodajo o azil, kot so bili izraženi v koalicijski pogodbi;
59. znova poudarja, da je treba ohraniti ustrezno ravnovesje med upravičenimi ukrepi za boj proti nezakonitemu priseljevanju in izogibanjem etničnemu profiliranju ali drugim ukrepom, ki lahko predstavljajo diskriminacijo, ko gre za pravico svobodnega gibanja; pozdravlja regionalno sodelovanje v zvezi s priseljevanjem in begunci; odločno poziva k ohranitvi sedanjega režima EU za liberalizacijo vizumov za to državo; meni, da bi bilo treba državo proglasiti za „varno izvorno državo“, da bi bili postopki reševanja vlog hitrejši; poziva vlado, naj ohrani veljavni liberalni vizumski režim za sosedске države, več prizadevanj pa naj nameni izboljšanju socialnega in ekonomskega položaja manjšin ter preprečevanju vsakršne diskriminacije ali negativnih ukrepov, kot so omejitve pri potovanjih za osebe, ki so jim bile zavrnjene vloge za azil v EU;
60. je seznanjen s prizadevanji vlade za obnovo infrastrukture lokalnih cest v državi z namenom, da bi razvili alternativni turizem in izboljšali življenje državljanov; v zvezi s tem spodbuja državo, naj bolj dinamično pristopi k projektom regionalnega razvoja v okviru instrumenta za predpristopno pomoč, ki bodo povečali čezmejno sodelovanje in povezave med državami v regiji, ter naj sodeluje pri razvoju sodobnega in ekološko učinkovitega železniškega sistema, ki bo jugovzhodno Evropo povezal z ostalimi deli celine; poziva k nadaljnjemu napredku pri usklajevanju prometne politike s pravnim redom EU;
61. je seznanjen s srečanjem ministrov za promet te države in Bolgarije, ki je potekalo 28. novembra 2013 v Sofiji, in izraža upanje, da bodo zaveze glede dokončanja železniške povezave med državama, ki so bile potrjene na srečanju, kratkoročno izpolnjene, kar bo regiji odprlo nove gospodarske možnosti;
62. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, vladam in parlamentom držav članic ter vladi in parlamentu te države.